

Charce for større Fortjeneste, anser jeg derfor, hvad Erfaring ogsaa har viist, for at være dødsdømte i Rødslen, dødsdømt paa Grund af Befolkningens Natur og Fiskemængdens Sørrelse.

Det bør derfor ogsaa overfor de herif. nde vrangte Foresillinger udtales beitemt og tydelig, at her er en forfærdt Opfattelse tilstede, som efterhaanden har faaet Indpas i den offentlige Mening, der har overført udtalte Ordre om Foranstaltninger, der kunne stitte Gavn paa Nyllands Nord- og Vestkyst, som om de gjaldt hele Riket. Det maa vistnok indrømmes, at man hist ved en sindig og rationel Fremgangsmaade maatte kunne dels lette den derboende Fiskerbefolkning dens anstrengende og farefulde Gjerning og skaffe den bedre Viser for det erhvervede Produkt ved at forhjelpe den til Havneanlæg, forbedrede Kommunikationsveie og Fiskeriredfæbter, dels drage et større Antal Hænder og løtte private Kapitaler til at deltage i at hente den Fortjeneste ind fra Havet, som det maa antages nu for den lanat overveieende Del bortføres af Fremmede, thi det er sikkert, at Landets Velgæerhed og Væstervævets og Stagerafs Fiskeigdom i høiere Grad, end Tilfældet er, kunde give Landets Beboere Leilighed til at konkurrere om Hovedleverancerne til det mellemeuropæiske Fiskemarked. Men det vil være uret at tro, at man her vil kunne bygge et Rom paa een Dag, og det vil være tilstrækkeligt at henvisse til den Skjæbne, der fulgte det danske Fiskeriselskab, stiftet i 1865 til Fiskeri ved Islands Kyster, og de noksom bekjendte Aarsager — for liden Erfaring og for store Apparater — til Forliset af de forholdsvis meget store Kapitaler, der vare engagerede i dette Foretagende, for at begrunde den Raastand, at Storfiskeriet først gradvis vil kunne udvikles herhjemme. Men i hvert Fald er Vestkystens Befolkning saa spredt og forholdsvis saa faataldig, at den og vort Vestersøfiskeri ikke kunne give den danske Fiskeribefolkning og det danske Fiskeri deres Præg som faadanne.

Har jeg altsaa her tilladt mig at udtale, at Fiskerierne i vore egne Farvande for Liden drives saaledes, at Udbyttet maa siges noaenlunde at svare til de tilstedeværende Betingelser for deres Drift, saa maa jeg dog i samme Aanddrat fremføre, at denne gode Lilitand hviler paa et Grundlag, som for nogle vigtige Fiskeriers Vedkommende er stærkt undermineret og truer med at falde sammen, hvis der ikke snærlig træffes Foranstaltninger derimod.

Da de nyere Tidens forbedrede Kommunikationsmidler, Dampskibsrouternes og Jernbanenettens Udvidelse aabnede det vidste Marked for vore Fiskeprodukter, tilførte den større Afækning og de høiere Viser, der nu kunde opnaas for Fiskeri, nyt Liv ind i den i Slutningen af Aarhundreets første Halvdel stagrerende Gaandiering og bragte den efterhaanden op til det ovenbestrevne tilfredsstillende Standpunkt. Men en anden Følge af dette Opvoing har ogsaa været, at Spekulationen kastede sig over denne Industrie, og da de hidtil brugte Fiskeriselskaber ikke sloge til for at tilfredsstille Eterspørgselen, greb man til, istedetfor at udvide det Areal paa Havet, hvorfra Fiskeri skulde søges ind, at anvende nye forbedrede eller, om man vil, forværrede Redskaber paa de samme Fiskepladser, og saaledes begyndte et Opfiskeri rundt om af Stort og Smaat, modne Fiske med de umodne, Ungel, Rogn, Planter og Fiskenes øvrige Ernæringsmidler, et Roudfiskeri, som Fiskebestanden ikke kan taale, ligesaa lidt som noget andet Produkt af Naturen kan taale at underkastes Rouddrift uden at forringes, men maa vedligeholdes ved Fædning under forskellige Former, som Tilfældet er med Maltens Aigrøder, Stovene og Landjordens Dyr.

Først drog Lybterne ud fra Limfjorden, hvor Fiskerierne vedligeholdes efter lovbundne Regler, og med lovlige og ulovlige Redskaber, hovedsagelig Aalevaad, herge de rundt om i Fjærdene; saa kom de af den preussiske Regjering med efterlignelsesværdig Energi strax forbudte Bundslæbevaad (Sæfen) herop; for begge Redskabers Vedkommende er Formaalet Jangst af Aal, men de toge Alt med underveis, iberegnet fassaaende Fiskeriredfæbter, hvis Værter ikke kunne ses om Natten, og nu i den allernyeste Tid hjemføres vi tilmed af svenske Fiskere, der med deres Flynndersnurrevaad dels borttage vore Fiskeres staaende Redskaber, dels udelægge den Ernæring, som leder Fiskene til at søge ind til Kattegattets mindre Fiskebanter, og som, ved stadig at holde, Dag ud og Dag ind, Fiskepladserne besatte lige ind til vore Strandkanter paa forskellige Steder, forhindre vore Fiskere, der draae hjem for at affatte deres Jangst, tørre Redskaberne og søge Svile, i at faae Plads til at fiske, naar de atter drage ud.

Dette Roudfiskeri under de tre Former: Fiskeri med Aalevaad, Bundslæbevaad og Flynndersnurrevaad, drevs altsaa fra første Færd af fremmede Hænder, enten det nu var Danske paa Steder udenfor deres Hjem, Lybster, der ved at kjøbe eller leie en lille Bolig i Landet, omregistrere deres Fartøi til dansk Eiendom og løse Næringsbevis, have faaet en altfor let erhvervet Ret til at drive Fiskeri paa dansk Grund, eller Svenske, som man ved en langtfra paa Gjensidighed begrundet Tolerance lader fiske, hvor de ville, udenfor Sundet. Fiskeriet for de to sidste Tilfældes Vedkommende er for en stor Del sat i Scene og støttes af Fiskeopkjøberne, for hvem Fiskeriets Fremtid er ligegyldig og tilmed for Bundslæbevaadfiskeriet